

SEKSUEEL MISBRUIK IN SPORT MIDDENS

Hans Vandeweghe

Neen, u bent niet verdwaald, u bent nog steeds op de sportpagina's en dit stukje gaat inderdaad over seksueel misbruik. Het is nu of nooit, want over een half jaar gelooft geen mens meer dat er iets aan de hand is.

Deze week werd het aangekaart in diverse media, onder meer bij Peeters & Pichal: niet alleen de kerk bezondigt zich aan seksueel misbruik. Ook in de sport is er een probleem, al komt het kwaad daar onder veel andere gedaantes.

Pedofiele trainers of jeugdopleiders zijn er ongetwijfeld, en geregeld wordt er ook eentje betrapt en gestraft zoals recent nog een voetbaltrainer, maar pedoseksuele handelingen zijn niet direct het meest voorkomende item binnen de problematiek van de ongewenste seksuele intimiteiten in de sport.

Ten eerste zijn kinderen die naar een sportclub komen meestal gewapend met een bepaalde attitude. De kwetsbare internaatskinderen waarvan sprake in de getuigenissen tegen de kerk, vonden/vinden hun weg niet naar de sport. Misschien jammer, sport had ze weerbaarder kunnen maken, maar dat is een ander probleem.

Ten tweede is een één-op-éénsituatie in de sport op jonge, kwetsbare leeftijd vaak een uitzondering en worden jongens overwegend in groep getraind door mannen en meisjes in groep door vrouwen. Een groep is sowieso minder kwetsbaar dan een individu. Het probleem in de sport situeert zich hoofdzakelijk bij de jonge meisjes/vrouwen die worden lastiggevallen door opdringerige trainers, zelfs tot ze de huwbare leeftijd hebben bereikt en lang daarna. Zonder één sport te stigmatiseren kan je niet om de gymnastiek heen. Twee van de grootste turnsters uit de recente geschiedenis – Olga Korbut en Nadia Comaneci – hebben getuigd over seksueel misbruik. Korbut was zelfs seksslavin van haar coach.

Kunstschaatsen is nog zo'n sport waarin het vaak fout is gegaan: jonge meisjes en jonge jongens ten prooi aan trainers. In *Little Girls in Pretty Boxes* en andere boeken staat het in geuren en kleuren beschreven.

Artikels ten overvloede over 'sexual abuse in sports'. De klassieke handtastelijke (of erger) trainer, de verkrachtingen van sportende meisjes door sportende jongens op stage, de 'ontmaagdingen' van de nieuwkomers door oudere atleten of verkrachtingen van sportstudentes door sportstudenten. Studies in Groot-Brittannië, in Frankrijk, in Australië, in de VS, in Denemarken, ze liggen voor het grijpen. In Frankrijk stond het land in 2007 op zijn kop toen Isabelle Demongeot tien jaar na het beëindigen van haar tenniscarrière een klacht indiende tegen haar toenmalige trainer wegens verkrachting en alles netjes opschreef in het boek *Service Volé*. De zaak loopt nog steeds en er volgde een waternival van meldingen, ook uit andere sporten.

In Nederland is er een telefonisch meldpunt sinds 1996, naar aanleiding van de zaak Van der Lee-Ooms waarbij eerstgenoemde als judoka-tiener en zelfs als

jongvolwassen wereldster jarenlang werd misbruikt door haar coach. Sindsdien komen jaarlijks tachtig tot honderd meldingen binnen, maar volgens het Nederlands Olympisch Comité wordt maar een deel van het werkelijke misbruik gemeld.

In zeventig procent gaat het om meisjes of vrouwen, de rest zijn jongens. De meldingen variëren van verbale intimidatie en niet-functionele of ongewilde aanrakingen tot aanranding, verkrachting en langdurig seksueel misbruik. Een derde van alle meldingen bestaat uit deze laatste drie categorieën. Van deze slachtoffers is 95 procent jonger dan 20 jaar en 60 procent zelfs jonger dan 16 jaar. In bijna alle gevallen van seksuele intimidatie bij vrouwen/meisjes en mannen/jongens wordt een mannelijke begeleider beschuldigd.

België is geen sporteiland en kan onmogelijk vrij van zonden zijn. Na 35 jaar in dat wereldje ken ik er ook een paar die al lang voor de rechtbank hadden moeten staan. Geloof maar niet dat we er zullen komen met een meldpunt voor Ethisch Verantwoord Sporten, zoals sportminister Muylers van de week voorstelde.

De adviseur van minister Muylers – bondscoach Gert Van de Broeck van de nationale volleybalploeg maar ook prof in Leuven – zou te rade kunnen gaan bij zijn collega, professor sportpsychologie Yves Vanden Auweele, die in 2006 als eerste de vinger op de zere wonde legde. Zoals wel vaker staken de instanties hun kop in het zand. Nochtans rapporteerden bijna tien procent van de meisjes in zijn onderzoek seksueel misbruik en bijna 40 procent seksuele intimiteiten. En of een meldpunt voor seksueel misbruik in de sport zich opdringt.